

پژوهش در علوم ورزشی

شماره شانزدهم، ص ۱۵۶-۱۷۱

دریافت: ۸۶/۴/۱۱

پذیرش: ۸۶/۱۰/۱۱

مقایسه نیمرخ روانی

دانشجویان رشته تربیت بدنی و دانشجویان غیر تربیت بدنی

دانشگاه آزاد

زهرا افشارمند^۱، ولی اله شاهی^۲، اعظم محمدی^۳، افسانه مهدوی^۴

۱. مربی دانشگاه آزاد اسلامی اسلامشهر، ۲. مربی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوشهر، ۳. کارشناس ارشد تربیت بدنی،

۴. کارشناس ارشد سنجش و اندازه گیری

چکیده

هدف تحقیق حاضر، مقایسه ویژگی‌های شخصیتی (نیمرخ روانی) دو گروه از دانشجویان رشته تربیت بدنی و دانشجویان غیر تربیت بدنی (فقط دختران) دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر بر اساس پرسشنامه MMPI بود. با توجه به ماهیت تحقیق، شیوه تحقیق از نوع پس‌رویدادی (عده‌ی مقایسه‌ای) است. بدین منظور ۱۰۰ دانشجوی تربیت بدنی و ۱۰۰ دانشجوی غیر تربیت بدنی به روش تصادفی ساده به عنوان نمونه تحقیق برگزیده شدند. ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان مذکور توسط ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه مینه‌سوتا (فرم کوتاه ۷۱ سؤالی) سنجیده شد. پرسشنامه مینه‌سوتا با MMPI، ویژگی‌های شخصیتی چون خودبیمارانگاری، افسردگی، هیستری، فرافکنی، اضطراب، اسکیزوفرنی، هیپومانیا و جامعه‌سنجی را اندازه‌گیری می‌کند. تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات بر اساس آزمون فرضیه‌های تحقیق شامل رابطه بین صفات شخصیتی دانشجویان رشته تربیت بدنی (ورزشکاران) و دانشجویان غیر تربیت بدنی (غیرورزشکاران)، بین سن و وضعیت تاهل دو گروه آزمودنی و ویژگی‌های شخصیتی آنان صورت پذیرفته است. روش آماری مورد استفاده پژوهش حاضر آزمونی تی و همبستگی پیرسون و با استفاده از برنامه نرم افزار SPSS انجام شد و نتایج نشان داد بین سن دانشجویان رشته تربیت بدنی و ویژگی‌های شخصیتی آنان در مشخصه‌های SC-HY-HS-PA-PD-Ma، تفاوت معنی‌داری وجود دارد. همچنین در مورد دو گروه آزمودنی (هم دانشجویان ورزشکار و هم غیرورزشکار)، بین متغیرهای

سن و HS و HY رابطه معنی‌داری مشاهده شد، در مورد ناهل نیز بین متغیر ناهل و میانگین کل مقیاس PD در بین دانشجویان رشته تربیت‌بدنی (ورزشکار) همبستگی معنی‌داری وجود دارد. در مورد دانشجویان غیر تربیت‌بدنی نیز بین متغیر ناهل و شباهت HS رابطه معنی‌داری دیده شد. بین ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان تربیت‌بدنی و غیر تربیت‌بدنی اختلاف وجود دارد و تفاوت فقط در مقیاس PD (سایکوپاتی) جامعه‌سنجی، معنی‌دار است. به طوری که دانشجویان رشته‌های تربیت‌بدنی در مقایسه با دانشجویان غیر تربیت‌بدنی، سایکوپاتی و ناسازگاری اجتماعی کمتری دارند و رفتارهای پرخطرگرانه کمتری از خود بروز می‌دهند. در دیگر مقیاس‌ها تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد.

واژه‌های کلیدی: تبیین روانی، MMP1، دانشجوی تربیت‌بدنی (ورزشکاران)، دانشجوی غیر تربیت‌بدنی (غیر ورزشکاران).

مقدمه

بی‌شک فعالیت‌های ورزشی و فیزیکی و شرکت در مسابقات ورزشی، تأثیرات روانی بر دانشجویان رشته تربیت‌بدنی و علوم ورزشی تأثیر می‌گذارد و صفات شخصیتی افراد نیز ممکن است در اثر شرکت در فعالیت‌های ورزشی تغییر یابد. با این وصف با وجود پیشرفت‌های چشمگیر در زمینه روان‌شناسی ورزشی، هنوز پرسش‌های متعددی در این باره وجود دارد، آیا ورزش و شرکت در مسابقات ورزشی سبب تغییر ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان رشته تربیت‌بدنی می‌شود؟ یا اینکه صفات شخصیتی در انتخاب رشته تحصیلی مؤثر است؟ آیا دانشجویانی که در رشته تربیت‌بدنی تحصیل می‌کنند، با دیگر دانشجویان تفاوت‌های شخصیتی دارند؟ و به‌طور کلی آیا بین صفات شخصیتی دانشجویان رشته تربیت‌بدنی (ورزشکاران) و دانشجویان غیر تربیت‌بدنی (که غیر ورزشکار نیز هستند)، اختلاف معنی‌داری وجود دارد؟ در تحقیق حاضر سعی شده که با تکیه بر شواهد علمی، اولاً صفات شخصیتی دانشجویان رشته تربیت‌بدنی و دانشجویان غیر تربیت‌بدنی بررسی شود و ثانیاً صفات شخصیتی این دو دسته مورد مقایسه قرار گیرد. با مقایسه تبیین روانی دانشجویان رشته تربیت‌بدنی و دیگر رشته‌ها، می‌توان به تفاوت‌های احتمالی موجود بین شخصیت این دو گروه پی برد. در صورت وجود اختلاف معنی‌دار می‌تواند با تعیین صفت مزرد نظر و تأکید بر آن‌ها با استفاده از روان‌شناسی ورزشی، به بهبود وضعیت رشته تربیت‌بدنی و علوم ورزشی اقدام کرد.

تحقیقات بی‌شماری در زمینه مقایسه صفات شخصیتی ورزشکاران و غیرورزشکاران و همچنین دانشجویان ورزشکار و دانشجویان غیرورزشکار انجام شده است که نتایج مختلفی را اعلام کرده‌اند. در مورد رابطه شخصیت و ورزش، کلارک و هاریسون (۱۹۸۴) طی تحقیقات خود اظهار داشتند که شخصیت در انتخاب و شرکت در فعالیت‌های ورزشی نقش دارد و ورزش نیز در سازگاری‌های اجتماعی و شخصی دخیل است. تفاوت شخصیت ورزشکاران بدان معنا نیست که ورزش کردن سبب بهبود صفات شخصیت می‌شود، هر چند ممکن است این نظر درست باشد و شاید نتیجه بگیریم که ورزش، افراد سازگار با جامعه را جذب می‌کند و شاید افراد ناسازگار را نمی‌پذیرد (۱۹، ۲۱).

آیزنک در این زمینه نظر دیگری دارد و معتقد است که ورزش، شخصیت را به تدریج و آهسته و بعد از سال‌ها تغییر می‌دهد. ورزش، به مرور سبب تغییر اعمال سیستم عصبی سمپاتیك، انتظارات و ارزش‌های شخصی می‌شود (۲۰). روان‌شناسان اغلب به جنبه‌های خاصی از شخصیت علاقه نشان داده‌اند. در همین مورد نیز کرچمر (۱۹۲۵) تحقیقاتی در زمینه جنبه مورفولوژیک شخصیت افراد انجام داده و تلاش کرده است تیپ‌های بدنی و شخصیت را به هم ارتباط دهد. وی با تقسیم‌بندی افراد در سه گروه استیک، ائلیتیک، پیک نیک و هفت سال کار، نتیجه گرفت که بدن و جسم یا خلق و مزاج وابسته‌اند (۲۰). الگوری و کونکو نیز در سال ۱۹۷۶ در یک کنفرانس ورزشی صفات شخصیتی مانند استقامت و استواری در فعالیت و درجه بالایی از برتری جویی را به عنوان صفات اختصاصی ورزشکاران ذکر کردند (۲۲).

سینگر در سال ۱۹۷۲ در کتاب مرئی ورزشکار و روان‌شناسی، در مورد اثرهای ورزش بر شخصیت چنین می‌نویسد: مطالعه روی زنان دانشگاه هاریس در سال ۱۹۶۳ ثابت کرد، زنانی که آمادگی جسمانی بیشتری دارند، دارای ثبات هیجانی و اضطراب کمتری در مقایسه با زنانی که آمادگی جسمانی ضعیفی دارند، هستند (۲۳، ۳۱). حسن ظنی در تحقیقی در مورد بررسی صفات شخصیتی ورزشکاران در گروه‌های سنی جوان و بزرگسالان ورزشکار و مقایسه آن با گروه عادی غیرورزشکار با استفاده از تست چند وجهی مینه‌سوتا در سال ۱۳۶۷، به این نتیجه رسید که ورزشکاران در صفت اجتماعی بودن بارزتر از گروه عادی هستند. همچنین ورزشکاران نسبت به افراد غیرورزشکار به مراتب کمتر ناراحتی‌های جسمانی دارند (۲۰).

مورگان در سال ۱۹۷۲ در یک برنامه تحقیقی بی‌نظیر در دانشگاه ویسکانسین، نتیجه‌گیری مشابهی ارائه داد. طی این تحقیق دانشجویان پرسشنامه شخصیت مینه‌سوتا را تکمیل کردند. مورگان و همکارانش

پس از چهار سال، شرکت دانشجویان در کلاس های ورزشی اعلام کردند که ورزشکاران قوی و برونگرا هستند. آنها سطح کمتری از تنش، افسردگی و خستگی در مقایسه با دانشجویان عادی داشتند (۱۵۱،۱۹۰۵).

نتایج تحقیقات اخیر نشان می دهد بین صفات شخصیتی افرادی که به ورزش روی آورده اند، با کسانی که هیچ گونه فعالیت بدنی و ورزشی ندارند تفاوت وجود دارد که این تفاوت در برخی موارد در تمام صفات مورد اندازه گیری و در بعضی موارد حتی در یک صفت شخصیتی مشاهده می شود. نتایج تحقیق حاضر نشان می دهد که در میانگین کلی صفت های هشت گانه مورد اندازه گیری در تست میسورتا، تفاوت معنی داری بین دو گروه آزمودنی (دانشجویان تربیت بدنی ورزشکار و دانشجویان غیر تربیت بدنی غیر ورزشکار) وجود ندارد و از لحاظ روانی میانگین کلی هر دو گروه نشان می دهد که حد نصاب نمره میانگین در حد چهار و اسناداری است. اما وقتی هشت صفت مورد اندازه گیری به صورت جداگانه و منفک مقایسه شدند، نتایج نشان داد که در هفت صفت شخصیتی خودبیمارانگاری، افسردگی، هیجری، فرانکنسی، اضطراب، اسکیزوفرنی و هیپومانیا هر دو گروه دارای نمره های مشابه و بهنجاری هستند. اختلاف معنی داری با هم دیگر ندارند و فقط در یک مورد و آن هم صفت شخصیتی بسکوپاتی (یا جامعه شنیزی) به صورت معناداری گروه آزمودنی ورزشکار (دانشجویان تربیت بدنی) با گروه غیر ورزشکار (دانشجویان غیر تربیت بدنی) تفاوت داشتند و این تفاوت در ناهنجاری به سمت و سوی دانشجویان غیر تربیت بدنی بود میانگین نمره دانشجویان تربیت بدنی در شاخص جامعه شنیزی کمتر از گروه دوم بود. در حالی که دانشجویان غیر تربیت بدنی جامعه شنیز تر از گروه اول بودند.

روش شناسی

با توجه به ماهیت تحقیق شیوه تحقیق از نوع پس رویدادی از علی مقایسه ای است. یعنی آنچه محقق به عنوان ویژگی های شخصیتی در پی بررسی و مقایسه آن در بین دانشجویان رشته تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی است از قبل تعیین شده است و محقق قصد ندارد دخالت یا تاثیر خاصی بر روی ابعاد ویژگی های شخصیتی دانشجویان بگذارد و سپس به بررسی و مقایسه آنها بپردازد.

ابزار اندازه گیری این تحقیق تست کوتاه شده میسورتا است. تست میسورتا یکی از تست های چندوجهی شخصیت است که در سال ۱۹۴۴ توسط هاتاری و مک کینلی در دانشگاه میسورتا ساخته شد. فرم اصلی آن ۵۶۵ سؤالی است. کین کانون در سال ۱۹۶۸ فرم کوتاه شده ۷۱ سؤالی را فراهم

ساخت. می‌توان اذعان داشت که علاوه بر آسانی در اجرای فرم اخیر، کاربرد آن در مناطق جغرافیایی گوناگون و با فرهنگ‌های مختلف نیز مناسب است. پرسشنامه شخصیتی چندوجهی مینه‌سوتا، پرسشنامه‌ای استاندارد است که روایی و اعتبار آن توسط مرکز روان‌پزشکی ایران تأیید شده است. این پرسشنامه برای فراخوانی دامنه گسترده‌ای از ویژگی‌های خود - توصیفی و نمره‌گذاری آنهاست که یک شاخص کمی از سازگاری هیجانی فرد و نگرش وی نسبت به شرکت در آزمون را به دست می‌دهد (۶).

جامعه آماری

جامعه آماری تحقیق حاضر را کلیه دانشجویان دختر رشته تربیت بدنی دانشگاه آزاد اسلامشهر (۷۰۰ نفر) تشکیل می‌دهند که دست کم در یک رشته ورزشی فعالیت غیردانشگاهی داشتند و نیز دانشجویان غیر تربیت بدنی دختر که در نیمسال دوم ۸۵-۸۴ واحد تربیت بدنی یک را اخذ کرده بودند (۵۰۰ نفر). به طور اخص دانشجویانی آزمون شدند که فعالیت ورزشی حرفه‌ای نداشتند و واحد تربیت بدنی ۱ و ۲ را در نیمسال دوم ۸۵-۸۴ اخذ کرده بودند.

نمونه آماری

نمونه آماری این پژوهش به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. نمونه آماری در رشته تربیت بدنی بالغ بر ۱۱۳ نفر بودند و دانشجویان غیر تربیت بدنی که در نیمسال دوم ۸۵-۸۴ واحد تربیت بدنی یک را اخذ کرده بودند، بالغ بر ۱۱۸ نفر بودند که پس از نمره‌گذاری، پرسشنامه‌هایی که فاقد اعتبار بودند و نمره مقیاس‌های L, F, K آنها بیشتر از حد استاندارد بود، کسر و در نهایت از هر دو گروه ۱۰۰ نفر انتخاب شدند.

روش‌های آماری پژوهش

برای بررسی و توصیف داده‌ها و تنظیم نمره‌های خام و طبقه‌بندی آنها، از روش‌های آمار توصیفی و محاسبه میانگین، انحراف معیار، رسم جداول و نمودارها و ... استفاده شد. با توجه به اینکه در تحقیق حاضر به مقایسه ویژگی‌های شخصیتی (پارامتر متغیر وابسته به تحقیق) دانشجویان رشته تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی پرداخته شده است، بنابراین برای مقایسه میانگین آزمودنی‌ها از آزمون تی استودنت در گروه‌های مستقل استفاده شد، زیرا پس از بررسی اولیه داده‌ها نرمال بودن توزیع که مفروضه اصلی استفاده از آزمون تی استودنت است، محرز شد. برای سنجش

رابطه بین متغیرهای سن و تاهل با ویژگی‌های شخصیتی نیز از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد (۷).

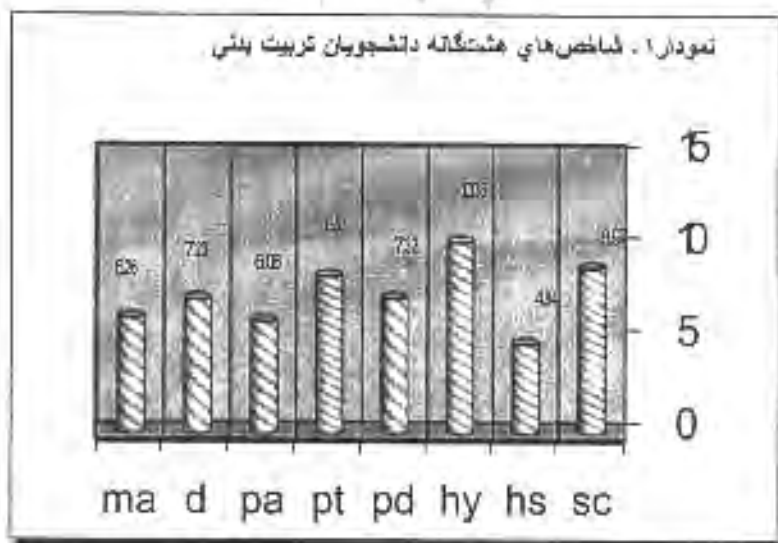
یافته‌های پژوهش

جدول ۱. توصیف آماری شاخص‌های هشت‌گانه رشته تربیت بدنی

Ma	D	PA	PT	PD	HY	HS	SC	
۶.۲۶	۷.۲۳	۶.۰۶	۸.۵۲	۷.۳۲	۱۰.۳۶	۴.۸۴	۸.۹۷	تاهل
۰.۱۹	۰.۳۱	۰.۲۲	۰.۳۱	۰.۲۰	۰.۲۸	۰.۲۰	۰.۲۷	خطای معیار میانه‌گی
۱.۹۳	۳.۱۲	۲.۲	۲.۸۸	۲.۰۲	۲.۷۷	۲.۰۵	۲.۲۹	انحراف استاندارد

همان‌طور که در جدول ملاحظه می‌شود، بیشترین فراوانی متعلق به مقیاس HY است. دانشجویان رشته تربیت‌بدنی در مقیاس HY بیشترین نمره را کسب کرده‌اند. کمترین فراوانی نیز متعلق به مقیاس HS است. بعد از مقیاس HY بیشترین نمره‌های کسب‌شده به ترتیب مربوط به مقیاس‌های PT، SC و PD است.

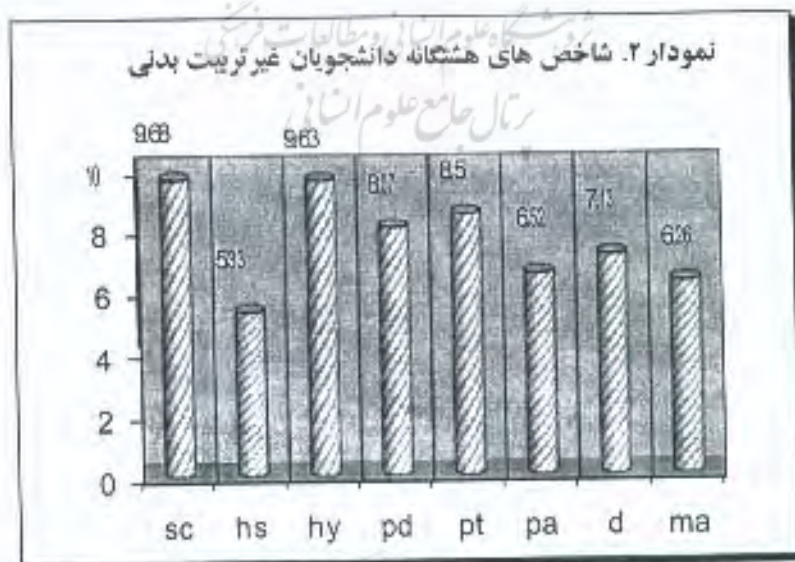
نمودار ۱. شاخص‌های هشت‌گانه دانشجویان تربیت بدنی

جدول ۲. توصیف‌های آماری شاخص‌های هشت رشته غیر تربیت بدنی

Ma	D	PA	PT	PD	HY	HS	SC	
۶.۲۶	۷.۱۳	۶.۵۲	۸.۵	۸.۰۷	۹.۶۳	۵.۳۳	۹.۶۸	میانگین
۰.۱۹۳	۰.۳۷	۰.۲۷۲	۰.۳۲	۰.۲۳۱	۰.۳۱۹	۰.۲۳۸	۰.۳۰۲	خطای معیار میانگین
۱.۹۳	۳.۶۶	۳.۷۲	۳.۲۱	۲.۳۱	۳.۴۹	۲.۳۹	۳.۰۲۱	انحراف مستدار

داده‌های جدول نشان می‌دهد که دانشجویان رشته‌های غیر تربیت بدنی در مقیاس SC بیشترین نمره و در مقیاس HS کمترین نمره را به دست آورده‌اند. بعد از SC، HY و PD به ترتیب با کمترین نمره‌های ۹.۶۳ و ۸.۰۷ بیشترین نمره‌ها را به خود اختصاص دادند.

جدول ۳. مقایسه میانگین شاخص‌های هشت‌گانه دانشجویان تربیت بدنی و غیر تربیت

بدنی

	\bar{X}	F توپین	P	df
SC	-۱.۶۷	۰.۷۶	۰.۳۸۴	۱۹۸
HS	-۱.۵۵	۲.۷۱	۰.۱۰۶	۱۹۸
Hy	۱.۶۴	۹.۶۴	۰.۰۰۲	۱۹۸
PD	-۲.۴۵	۰.۷۳	۰.۳۹۵	۱۹۸
PT	۰.۷۰	۱.۰۸	۰.۳۰۰	۱۹۸
PA	-۱.۳۲	۱.۰۳	۰.۳۱۲	۱۹۸
d	۰.۲۱	۰.۱۲	۰.۷۳۳	۱۹۸
MA	۱.۹۵	۰.۹۱	۰.۳۴۲	۱۹۸

در جدول ۳، در کلیه موارد مفروضه یکسانی واریانس آزمون و ناپید شلیم است، از این رو در همه موارد محاسبه شده با فرض یکسانی واریانس تحلیل می‌شود. داده‌های جدول مذکور نشان می‌دهد که فقط در شاخص PD، محاسبه شده معنی‌دار است. در دیگر شاخص‌ها اختلاف معناداری بین دو گروه (دانشجویان رشته تربیت بدنی و دانشجویان دیگر رشته‌ها) به چشم نمی‌خورد.

جدول ۴. توصیف آماری نمردهای کل در شاخص‌های هشت‌گانه دانشجویان

تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی

میانگین	انحراف معیار	خطای استاندارد	میانگین
۶۵.۱۵	۱۴.۴۱	۱.۴۴	تربیت بدنی
۶۳.۳۴	۱۴.۵۱	۱.۴۵	غیر تربیت بدنی

داده‌های جدول ۴ نشان می‌دهد که دانشجویان رشته تربیت بدنی در نمره‌های کل شاخص‌های هشت‌گانه میانگین ۶۵.۱۵ و دانشجویان رشته‌های غیر تربیت بدنی میانگین ۶۳.۳۴ را کسب کردند.

جدول ۵. مقایسه میانگین نمره‌های کل در شاخص‌های هشت گانه دانشجویان تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی

df	P	F لوبین	t	نمره‌های کل
۱۹۸	۰.۳۷۷	۰.۳۳۳	۰.۸۸۵	

جدول بالا نشان می‌دهد که میانگین نمره‌های دو گروه در کل شاخص‌های هشت گانه معنادار نیست.

جدول ۶. همبستگی بین متغیر سن و شاخص‌های هشت گانه دانشجویان رشته‌های غیر تربیت بدنی

سن	P	
-۰.۱۰۸	۰.۲۸۷	SC
-۰.۱۳۲	۰.۱۸۹	HS
-۰.۰۷۴	۰.۴۶۲	Hy
-۰.۱۶۹	۰.۰۹۳	PD
۰.۰۷۳	۰.۴۷۱	PT
*۰.۲۳۷	۰.۰۱۸	PA
۰.۰۰۲	۰.۹۸۲	D
-۰.۱۹۵	۰.۰۵۲	MA

بر اساس داده‌های جدول مذکور، میان سن و متغیر PA در سطح ۰.۰۵ (دو دامنه) تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۷. همبستگی بین متغیر سن و شاخص‌های هشتگانه دانشجویان رشته تربیت بدنی

سن	P	
**۰.۲۸۶	۰.۰۰۴	SC
*-۰.۲۳۲	۰.۰۲۰	HS
**۰.۳۰۶	۰.۰۰۲	Hy
**۰.۲۷۳	۰.۰۰۶	PD
-۰.۱۶۹	۰.۰۹۲	PT

PA	**۰,۲۸۳	۰,۰۰۴
D	-۰,۰۰۶	۰,۹۵۲
MA	*۰,۲۳۶	۰,۰۱۷

با توجه به داده‌های جدول بین متغیر سن و SC, Hy, PA و PD در سطح ۰,۰۱ و بین متغیرهای HS و MA و سن در سطح ۰,۰۵ همبستگی معنی‌داری مشاهده می‌شود. بین سن و متغیرهای Hy, HS و PD همبستگی وجود دارد.

جدول ۸ همبستگی بین متغیرسن و شاخص‌های هشت گانه کلیه دانشجویان اعم از تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی

	سن	P
SC	۰,۰۴۵	۰,۵۳۹
HS	*۰,۱۶۰	-۰,۰۲۳
Hy	*۰,۱۵۶	۰,۰۲۷
PD	۰,۰۰۶	۰,۹۳۷
PT	۰,۰۱۶	۰,۸۲۵
PA	۰,۰۶۲	۰,۳۸۴
D	-۰,۰۰۳	۰,۹۶۳
MA	-۰,۰۲۶	۰,۶۱۰

بر اساس داده‌های جدول بالا، بین متغیرهای سن و HS و Hy در سطح ۰,۰۵ رابطه معنی‌داری وجود دارد. همبستگی بین متغیرهای مذکور منفی است.

جدول ۹ همبستگی بین متغیر ناهل و شاخص‌های هشت گانه دانشجویان تربیت بدنی

	ناهل	P
SC	-۰,۵۵	۰,۵۸۴
HS	-۰,۱۸۴	۰,۰۶۷
Hy	-۰,۱۷۶	۰,۰۸۱
PD	*۰,۲۳۶	۰,۰۱۴
PT	-۰,۱۵۴	-۰,۱۲۷

PA	-۰.۶۸	-۰.۴۹۹
D	-۰.۰۱۷	۰.۸۶۹
MA	-۰.۰۷۱	۰.۴۸۱
Total	*-۰.۲۱۲	-۰.۳۵

جدول ۹ نشان می‌دهد از بین شاخص‌های هشت گانه بین شاخص‌های PD و نمره کل آزمون دانشجویان یا متغیر تاهل همبستگی معنی‌داری وجود دارد. همبستگی‌های به‌دست آمده در سطح ۰.۰۱ معنی دارند.

جدول ۱۰. همبستگی بین متغیر تاهل و شاخص‌های هشت گانه دانشجویان غیر تربیت بدنی

	تاهل	P
SC	-۰.۰۷۶	-۰.۴۳۷
HS	**۰.۳۵۱	۰.۰۰۰
Hy	۰.۱۸۸	-۰.۲۶۱
PD	-۰.۰۷	۰.۹۴۹
PT	۰.۱۰۴	۰.۳۰۵
PA	-۰.۳۳۲	۰.۱۹۴
D	۰.۰۱۱	-۰.۹۱۵
MA	۰.۰۲۳	-۰.۸۱۹
Total	۰.۰۷۶	۰.۴۵۰

براساس داده‌های جدول ۱۰، همبستگی معنی‌داری بین متغیر تاهل و شاخص‌های هشت گانه دانشجویان غیر تربیت بدنی به‌جز در مورد HS دیده نمی‌شود. همبستگی بین تاهل و شاخص HS، ۰.۳۵۱ است که مثبت بوده و در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار است.

نتیجه‌گیری

براساس داده‌های جدول ۷ که نمره‌های دانشجویان به‌طور جداگانه در هر یک از شاخص‌های هشت گانه بررسی شده، فقط در شاخص PD، محاسبه شده معنی‌دار است. در دیگر شاخص‌ها اختلاف معناداری بین دو گروه (دانشجویان رشته تربیت بدنی و دانشجویان دیگر رشته‌ها) به چشم

نمی‌خورد. میانگین نمره دانشجویان تربیت بدنی در این شاخص ۷/۲۲ و میانگین نمره دانشجویان غیر تربیت بدنی ۸/۰۷ است. این شاخص به ناسازگاری‌های اجتماعی، نداشتن تجربیات مثبت در زندگی و شکایت و عدم رضایت از رضع و محیط خانواده‌گی مربوطه است. نوزده سؤال ناسازگاری اجتماعی افراد را اندازه‌گیری می‌کند. تفاوت صفت شخصیتی در مقیاس جامعه‌سنجی در بین دو گروه آزمودنی را می‌توان این گونه توجیه کرد که به احتمال فعالیت‌های بدنی و ورزش به کاهش رفتارهای جامعه‌سنجی و پرخاشگری منجر می‌شود. به عبارتی سلامت جسمانی موجب رشد سلامت روان می‌شود. بانگ و اسماین نیز در سال ۱۹۷۶ به مقایسه تفاوت‌های شخصیتی مردان قبل و بعد از یک برنامه چهارماهه آمادگی جسمانی، نتیجه گرفتند که افراد بعد از برنامه آمادگی جسمانی نیات احساسات و اعتماد به نفس بیشتری از گروه کنترل داشتند. و در کل، بعد از چهار ماه برنامه آمادگی جسمانی افراد از دلالت و ظرفیت بیشتری برخوردار شدند.

بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، همبستگی میان سن و متغیر PA در سطح ۵٪ (دو دمنه) معنی‌دار است. همبستگی محاسبه شده ۰/۲۳۷- است، بدین معنی که با افزایش سن نمره تغییر PA کاهش می‌یابد. بنا به داده‌های حاصل بین متغیر سن و SC، PA، Hy، PD و در سطح ۱٪ و بین متغیرهای HS و MA و سن در سطح ۵٪ همبستگی معنی‌داری وجود دارد. همچنین ملاحظه می‌شود که بین متغیرهای سن و HS و Hy در سطح ۵٪ رابطه معنی‌داری وجود دارد. همبستگی بین متغیرهای مذکور منفی است، به طوری که با افزایش سن نمره متغیرهای بالا کاهش می‌یابد.

از بین شاخص‌های هشت‌گانه این شاخص‌های PD و نمره کل آزمون دانشجویان با متغیر تاهل همبستگی معنی‌داری مشاهده می‌شود. همبستگی به دست آمده در سطح ۱٪ معنی‌دار و منفی است. بدین معنی که در افراد تاهل نمره تغییر PD و همچنین نمره کل آزمون کاهش می‌یابد. الیگوری و تونکو نیز در سال ۱۹۷۶ در بیک کنفرانس ورزشی صفات شخصیتی مانند استقامت و استواری در فعالیت و درجه زیادی از برتری‌جویی را به عنوان صفات اختصاصی ورزشکاران ذکر کردند.

سینگر در سال ۱۹۷۲ در کتاب مربی ورزشکار و روان‌شناسی در مورد اثرهای ورزش بر شخصیت، چنین می‌نویسد: بررسی روی زنان دانشگاه هاریس در سال ۱۹۶۳ ثابت کرده، زنانی که آمادگی جسمانی بیشتری دارند، دارای نیات هیجانی و اضطراب کمتری در مقایسه با زنانی که آمادگی جسمانی ضعیفی

براساس داده‌های به دست آمده، همبستگی معنی داری بین متغیر تاهل و شاخص‌های هشت‌گانه دانشجویان غیرتربیت بدنی به جز در مورد HS دیده نمی‌شود. همبستگی بین تاهل و شاخص HS ۰/۲۵۱ است که مثبت بوده و در سطح ۱٪ معنی دار است، بدین معنی که هرچه تعداد افراد متاهل بیشتر می‌شود، نمره HS افزایش می‌یابد.

با توجه به نتیجه به دست آمده می‌توان در مورد تاثیر ازدواج یا تاهل بر کاهش برخی اختلال‌ها تاکید کرد. بی‌شک، یکی از مهم‌ترین عوامل فشارهای روانی و استرس‌های رو به افزایش در دنیای امروز که گریبانگیر بسیاری از جوانان است، عدم ازدواج به موقع است. دختران جوان در فراز و نشیب زندگی به محیطی امن و پایگامی عاطفی نیازمندند و بهترین فردی را که می‌توانند برای تامین این نیاز برگزینند، همسر است. دختران جوان با ازدواج، در کنار همسر از آرامش، امنیت و سلامت روان برخوردار می‌شوند. امروزه، پژوهش‌های جامعه‌شناسان و روان‌شناسان نیز حاکی از وجود ارتباط مثبت سلامت روان و ازدواج است. در همین زمینه، تحقیقات اداره بهداشت عمومی آمریکا در سال ۱۹۸۰ نشان می‌دهد که بین سلامت روانی و ازدواج ارتباط معنی داری وجود دارد. افراد متاهل در مقایسه با افراد مجرد، وضعیت بهتری از نظر سلامت روانی دارند. نشانه‌های نوروتیکی در این افراد، کمتر است (۸-۱۲).

منابع

- ۱- Brown and Shaw : Effects of a stressory on specific motor taskon individual displaying selected personality, the research
- ۲- Clark and Harisson , " Research Processes in physical Education" second edition, ۱۹۸۳(30)
- ۳- Cooper ,L : Athletics activity and personality areview of the life nature, Research quarterly . No.۱, ۱۹۴۹(14)
- ۴- Docanis, georce et al : Self steern and locus of control in adult female fitness program participants, the journal of sport
- ۵- Eysenek , H.J, and EYenek, M,W Personality and in dividual , differences. A. natural approach . Plenum, ۱۹۸۹ (12)
- ۶- Iris: medicines sport, journal of consulting and clinical psychology, V.۱, B۳, N.۳, ۱۹۷۸ (28)
- ۷- J- Psycho som-Res, ۱۹۸۳ (33), Journal of personality Assessment : ۱۹۹۷ Oct Vol ۵۷ (34)
- ۸- Kane, J.E," psychological correlates of physique and physical abilites." in E.Jok 10 and E.Simon (Eds) . International research in sport. (6)
- ۹- Mateiner, "Estraversion and Neuroticism volleyball players". International Journal of sport Psychology. Vol. ۱۱, No. ۱, ۱۹۸۳(28)
- ۱۰- Morgan etal: personality characteristics of successful and unsuccessful oarsmen. The research quarterly, Vol.۸, No.۲, ۱۹۵۸ (37)
- ۱۱- Morgan, W.P."Personality characteristics of wrestlers participating in the world championships". Journal of sports Medicine and psychology, Vol.۲۲, No.۳, ۱۹۸۱. (38)
- ۱۲- Oxendine, Joseph B: psychology of motor olearning ., second edition, ۱۹۸۷(19)
- ۱۳- physical Fitness, ۸, ۲۱۱-۲۱۲, ۱۹۷۸(2)

- ۱۴-quarterly, Vol. ۱۶, No. ۱, ۱۹۷۵, PP ۷۱-۷۷, (8)
- ۱۵-Singer, Norobert: the psycho motor domain movment behaviors, U.S.A. philaclepia, ۱۹۷۲. (13)
- ۱۶-Snyder and spreitzer : social aspects of sport, third edition, U.S.A. ۱۹۸۹. (29)
- ۱۷-Williams, Jean M: personality traits of champion level female fencers, the research quarterly, Vol. ۱۱, ۱, ۳, ۱۹۷۰, pp ۴۱۶-۴۴۲. (15)
- ۱۸-Young and Ismail, " Personality differences of adult men before and after a physical fitness program", Research Quarterly, Vol. ۴۷, No. ۳, ۱۹۷۶ (22)

- ۱۹-اشرفی، منصور. بهداشت ورزش، مجله ورزش و آموزش، اداره کل تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۸۱.
- ۲۰-اصانلو، پرستو. عامل انگیزه انتخاب رشته های ورزشی دسته جمعی و انفرادی ششم های ورزشکار و غیر ورزشکار، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران، ۱۳۷۰ (۲۰).
- ۲۱-افندی، محمد تقی. بررسی و مقایسه عزت نفس دانش آموزان ورزشکار و غیرورزشکار، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ۱۳۷۲ (۴۱).
- ۲۲-آن ماری برد. روان شناسی و رفتار ورزشی، ترجمه حسن مرتضوی، ۱۳۷۰.
- ۲۳-آیزنک، هانس واقعیت و حیا در روان شناسی، ترجمه محمد تقی براهنی، تیلسن فولیان، تهران، نشر روز، ۱۳۶۹.
- ۲۴-تشکری، عباس. روان شناسی رشد، چاپ اول، انتشارات سمت، ۱۳۷۰.
- ۲۵-خلجی، حسن. بررسی صفات شخصیتی ورزشکاران استقامتی و مقایسه آن با گروه عادی، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تربیت مدرس. ۱۳۶۷ (۳۶).
- ۲۶-داداشی، محمد صادق؛ بیت اللهی، محسن اثرات ورزش در بر سلامت جسم و روان، چاپ اول، دانشگاه صنعتی اصفهان، آذر ۱۳۶۵ (۲۳).
- ۲۷-داوودی، احمد. اثرات روانی ورزش، روزنامه اطلاعات، ۷۲، ۶، ۱۵.
- ۲۸-رحمانی، فرهاد. بررسی درجات اضطراب در تیپ های بدنی مختلف، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران، ۱۳۷۱ (۲۲).

- ۲۹- رجیمی نژاد، عباس، بررسی شخصیت عملکرد تحصیلی، دانشگاه علوم تسمانی دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۶۹ (۱۴).
- ۳۰- ریچارد سن و ریچال، ال، انکینسون و اوستن، ر. هینگارد، زمینه روان‌شناسی، ترجمه محمدا تقی پراهنی، چاپ سوم، انتشارات رشد، تهران، ۱۳۷۰.
- ۳۱- سیامی، علی اکبر: نظریه های شخصیت یا مکاتب روان‌شناسی، چاپ اول و دانشگاه تهران، ۲۵۳۴ (۲۶).
- ۳۲- شاه‌روان، بیژن توان روانی در مسابقه، مجله ورزش دانشگاه انقلاب، ماهنامه علمی ورزشی، شماره ۶۹، مهرماه ۱۳۷۰ (۴۰).
- ۳۳- شعاری نژاد، علی اکبر، روان‌شناسی رشد، چاپ اول، انتشارات رشد، تهران، ۱۳۶۹.
- ۳۴- علیجانی، عدی، روان‌شناسی ورزش، احوال، ۱۳۶۸ (۱۷).
- ۳۵- فخاری، ژاله، ورزش و درمان اضطردگی، مجله ورزش دانشگاه انقلاب، شماره ۶۳، بهمن ۱۳۷۰ (۳۱).
- ۳۶- خلاقی، رضا، روان‌شناسی شخصیت، روزنامه همشهری، ۱۶ مرداد، ۱۳۷۹.
- ۳۷- خراست، روبن، روان‌شناسی ورزش، ترجمه عدی علیجانی و دهوش نوریخس، چاپ اول، سازمان تربیت بدنی، ۱۳۶۶.
- ۳۸- کمیته پژوهش اداره ورزش سالوان استان تهران، درونگرایی و بیرونگرایی ورزشکاران در اولین المیاد فرهنگی - ورزشی، اردیبهشت ماه ۱۳۷۵ (۲۵).
- ۳۹- گنجی، حجه، آزمون‌های روان‌شناسی، جلد اول، چاپ تهم، انتشارات امیر کبیر تهران، ۱۳۶۶.
- ۴۰- ننادری، عزت اله، سلسل ترقی، مریم، روش های تحقیق در علوم انسانی، دفتر تحقیقات و انتشارات پسر، چاپ دوم، ۱۳۶۲ (۴۴).
- ۴۱- ستوایی نژاد، شکوه، نقش فعالیت‌های بدنی در رشد روانی فرد، فصلنامه ورزش و انتشارات سازمان تربیت بدنی، شماره هشت، ۱۳۶۸ (۵).